

Naš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad Celovec 2 — Verlagspostamt Klagenfurt 2.

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XVI./STEVILKA 5

CELOVEC, DNE 30. JANUARJA 1964

CENA 2.— SILINGA

Ob olimpijskih igrah

Sveti Pavel je bil sodoben, moderen apostol. Bil je tudi zelo razgledan. Ob pravem času je našel pravo besedo. Oznanjanje evangelija je navezal na dogodke, za katere so se ljudje zanimali. Ker so bila v Grčiji tedaj v modi razna tekmovanja, olimpijske in druge igre, je Korinčanom pisal: „Bratje! Ali ne veste, da tisti, ki v tekalšču tekajo, sicer vsi tečejo, pa le eden dobi nagrado? Tako tecite, da jo dosežete. Vsak pa, kateri tekmuje, se zdržuje vsega: oni, da prejmejo minljiv venec, mi pa neminljivega. Jaz torej tako tečem, ne kakor na slepo, ne kakor bi mahal po zraku, marveč zatiram svoje telo in ga devljam v sužnost, da bi, ko evangelij oznanim drugim, sam ne bil zavržen.“

Tako, kot je apostol Pavel zapisal pred 1900 leti, tudi mi pojmuje šport! — V nedeljo smo v cerkvi slišali o novovpeljani „nedelji športnikov“. V sredo, 29. jan., so se v Innsbrucku pričele IX. zimske olimpijske igre. Na Zilji, v Rožu in Podjuni so se te dni vršile smučarske tekme. Naši otroci so odšli na smučarski tečaj. Vidimo, da se šport zelo prepleta z našim vsakdanjim življenjem in smo nekako primorani o njem razmišljati.

Tudi Cerkev šport odobrava. Človek je enota iz telesa in duše. Zdrav duh v zdravem telesu je bilo že geslo starih Grkov. Zdravega duha v zdravem telesu potrebujemo mi dandanes bolj, kakor kdajkoli poprej. Vera in gimnastika sta bili pri starih Grkih tesno povezani. Napačno bi bilo, če bi danes pospeševali enostransko vzgojo. Če šport v pravih mejah gojimo, to ugodno vpliva na duha, krepi voljo in vzgaja k značajnosti. Po peti božji zapovedi smo dolžni skrbeti za telesno zdravje. Prav po športu postane telo odpornejše proti raznim boleznim. S športom izravnavamo enostransko poklicno delo, s športom odstranjujemo okvare telesa. Šport zahteva od nas zmernega življenja. Odpovedati se moramo mamilom in poživilom. Stremljenje po zmagi zahteva trde vaje, vztrajnosti in potrpežljivosti. Vsega tega človek s šibko voljo ne bi zmožal. Prvo je torej: močna volja, kar je čisto v skladu z naukom Cerkve.

Šport je najbolj primerno razvedrilo za prosti čas. Včasih se je delavska in kmečka mladina športno bolj udeleževala. Bil je to gotovo bolj zdrav način izrabe prostega časa, kot pa sedanj, ko sedijo v zakajenih espresih, v slabo zračenih kinodvoranah ali pa dirkajo po cestah z motornimi vozili.

Športa, ki postane sam sebi namen, ne odobravamo. To je izrodek. Panog, ki so smrtonesne (avtomobilске dirke), ne smatramo več za šport. Država bi jih morala prepovedati. Koliko človeških življenj so že zahtevale. Športnih prireditev med nedeljsko službo božjo ne moremo in ne smemo zagovarjati. Ob nedeljah in praznikih ima Bog prednost.

Če šport v pravih mejah gojimo, postane lahko odličen pripomoček pri vzgoji mladega človeka v osebnost.

Najveličastnejše, edinstvene med vsemi športnimi prireditvami, ki jih premore današnji svet, so olimpijske igre. Ustanovitelj sodobnih olimpijskih iger je bil francoski baron Pierre de Coubertin. Obnovljene igre so se vršile v Grčiji na zgodovinskih tleh 1896. Letos se torej osemnajstič ponavljajo. Za Avstrijo je velika čast, da se zimski del olimpiade odigrava v Innsbrucku. Že takoj, ko je bilo prošnji Avstrije ugodeno, so začeli pripravljati olimpijski stadion, skakalnice, drsališča, hotele in druge naprave, ki so v zvezi s tako veliko prireditvijo. Zadnje tovrstne igre so se vršile v Ameriki v Squaw Valley. Po končanih prireditvah, ki

Senzacija v svetovni politiki:

Francija priznala LR Kitajsko

Francija je v ponedeljek uradno priznala rdečo Kitajsko. Pariz in Peking sta istočasno navezala diplomatske odnose in sta tudi za izmenjavo poslanstev.

Ameriška vlada je ostro reagirala in ob sodila v kratki noti ravnanje Francije. Kitajska Formoza je sicer protestirala v Parizu proti sprejemu diplomatskih odnosov z rdečo Kitajsko, mi pa prekinila odnosov s Francijo.

Zanimivo je namreč, da je besedilo enako v Parizu in Pekingu in obsega le dva stavka:

„Francoska vlada in vlada LR Kitajske sta soglasno sklenili, da navežeta diplomatske odnose. Zedinili sta se tudi, v roku treh mesecev imenovati poslanstva.“

Francija je — za Anglijo, Norveško, Holandsko in Dansko — peta zapadnoevropska država, ki je navezala normalne odnose s komunistično Kitajsko. Medtem ko je Danska čisto javno pozdravila francosko odločitev, se je Anglija izognila vsakemu komentarju, da ne bi spravila v nejevoljo niti Francije niti Združenih držav.

V Washingtonu uradno obžalujejo francosko akcijo in jo označujejo kot nesrečno

potezo Pariza. Ameriško zunanje ministrstvo pravi: „Združene države obžalujejo odločitev Francije. Parizu smo venomer pojasnjevali razloge, zakaj označujemo priznanje LR Kitajske kot nesrečen korak, ki ga je storila Francija v tej smeri.“

To je ravno sedaj, ko aktivno podpirajo kitajski komunisti napade in prevrate v južni Aziji in drugih delih sveta. ZDA so dolžne nasproti Formozi izpolniti vse obveznosti, hočejo pa tudi v interesu svetovnega miru preprečiti vse napade.

Sovjeti molčijo

Sovjetski vladni časopis „Izvestija“ pa je previdnejši in označuje priznanje le „kot pameten korak“. Zanima pa, da bi Sovjeti kdaj trdili, da niso bogve kako navdušeni, ker je Francija priznala Kitajsko, in za njen sprejem v OZN.

Pričakovati je, da bodo sledile francoskemu zgledu kmalu tudi bivše francoske kolonije v Afriki.

Zimska olimpiada v Innsbrucku

V četrtek, dne 23. januarja, so prižgali olimpijski ogenj v Olimpiji (Grčija). Olimpijski ogenj z baklo v Avstriji. Olimpijski ogenj v „Goldenen Dach“. V sredo ob 11. uri pa je bila otvorjena zimska olimpiada. Vsi zvonovi so zvonili. 1300 športnikov je prikorakalo na olimpijski stadion.

V četrtek, 23. januarja, so prižgali v svetem gozdiču Olimpije olimpijski ogenj. Svečanosti je prisostvoval grški princ Konstantin, ki je nosilec zlate olimpijske kolajne in tudi predsednik grškega olimpijskega odbora, dalje avstrijski poslanik Kurt Farbowsky, predstavniki avstrijskega olimpijskega odbora in druge osebnosti.

Na Dunaju

„Sveti ogenj“ Olimpije so nekateri grški atleti poneli do 16 km oddaljenega letališča Hellenikos, od koder so baklo odpeljali z letalom v Avstrijo. Deset minut po 17. uri je prispelo na letališče Schwechat letalo z olimpijsko baklo, ki so jo v Atenah poverili tamkajšnjemu avstrijskemu poslaniku Kurtu Farbowskemu.

Na letališču so baklo izročili bivšemu svetovnemu in olimpijskemu prvaku v umetnem drsanju Karlu Schaeferju, ki jo je ponel do odra, kjer ga je pričakal predsednik avstrijskega olimpijskega odbora prosvetni minister dr. Drimmel.

V Innsbrucku

V petek, 24. januarja, ob 11.30, je pristalo na innsbruškem letališču letalo, s katerim so prepeljali olimpijski ogenj. Baklo bi morali pripeljati kaki dve uri prej, vendar letalo zaradi goste megle ni moglo od-

so ogromno stale, so odgovorni tožili o velikih izgubah. Naprave v samotni dolini že propadajo. Vemo, da tudi v Innsbrucku stroški z vstopnino in drugimi dohodki ne bodo kriti. Pač pa bodo vse športne naprave tudi v bodoče uporabili za prireditve evropskega formata. Zgradbe pa za stanovanja.

Iz vsega je razvidno, da končni cilj olimpijskih iger ni: postavljati se. Že Coubertin je dejal, da je pri tekmah udeležba važnejša kot zmaga. Mednarodni olimpijski odbor pa si prizadeva, da bi te velike prireditve ne bile zgolj merjenje športnih sil med posamezniki. Šport naj bo eno izmed tistih sredstev, ki naj pripelje do razumevanja med vsemi narodi.

Našim naročnikom!

Uprava lista „Naš tednik - Kronika“ se zahvaljuje vsem naročnikom in prijateljem lista za zvestobo v minulem letu. Prosimo vas, da ostanete zvesti tudi v novem letu.

Tej in naslednji številki bomo priložili za tuzemstvo položnice. Kdor ne zmore plačati naročnine za celo leto, naj bi to storil vsaj za pol ali četrt leta naprej. Naročnina za leto 1964 znaša za Avstrijo: za celo leto 80.— šil., za pol leta 40.— šil. in za četrt leta 20.— šil. Posamezna številka stane 2.— šilinga.

Kdor se nas bo spomnil s kakim darom za tiskovni sklad, bo to objavljeno v listu in se mu še posebej zahvaljujemo.

Uprava

„Saturn 1“ kroži v vesolju

Združene države Amerike so včeraj izstrelile 19 ton težak satelit „Saturn 1“. To je do sedaj najtežji satelit in prekaša vse, ki so jih do sedaj izstrelili v vesolje ZDA kakor tudi Sovjeti.

- KRATKE VESTI -

● Petrgane glavne živce je moskovski kirurg prof. Ognev pri poskusih na laboratorijskih živalih že pred meseci „krpal“ z vloženi kovinskimi nitkami iz tantala. Pred kratkim so — kakor kaže, uspešno — v Leningradu preizkusili to metodo na človeku, ki je dobil pri nesreči hude poškodbe.

● V dneh od 6. do 20. septembra bo v Kölnu šesta mednarodna razstava koles in motociklov (IFMA). Ker prihajajo kolesa spet v modo — zdravstveni delavci pripisujejo vrsto boleznim in nevarnosti predvsem dejstvu, da se sodobni človek pre malo giblje — pričakujejo prireditelji množico novih tipov vozil te vrste.

● „Sivo hišo“ v Winklu (Porenje), v vsej Nemčiji najstarejšo kamnito stanovanjsko poslopje, ki je vse doslej služilo svojemu namenu, je ogenj sredi noči uničil do golega zidovja. Domnevajo, da je požar podtaknil „ognjeni hudič“, požigalec iz strasti, ki že od sredine decembra požiga v štirih večjih naseljih vinogradniškega področja ob Renu.

● Tigrica „Kismet“ je med predstavo cirkusa Krone v bavarskem glavnem mestu napadla in hudo zdelala dreserja Charlyja Baumanna. Čeprav je izgubil precej krvi, je vzdržal v areni, dokler ni spravil v kletko vseh osem tigrov, nato pa ga je odpeljal rešilni voz.

● Župan mesta Eastland v Teksasu namerava, začeni z 20. februarjem, prepovedati kajenje v mestu. Vzrok za ta nenavadni sklep je bilo poročilo vladne komisije o zvezi med kajenjem in boleznimi.

● Strašne smrti je umrla devetletna deklica iz okolice Capetowna v Južni Afriki: v dolgo kito spleteni lasje so se ji zataknil za kavelj na tovrstnem, ki je peljal po cesti pred njenim domom. Avto je vlekel deklica nekaj sto metrov, preden so ljudje opozorili soferja, ki je takoj ustavil. Ni bilo več pomoči, deklica je zaradi hudih poškodb umrla na cesti.

● Skoti so si sami izmislili dovtip na račun svoje skoposti. „Po čem že od daleč spoznate škotsko ladjo?“ je vprašal škotski kapitan znanec v upravni pisarni rotterdamskega pristanišča. Ni bilo lahko uganiti, ker plujejo tudi škotske ladje pod skupno britansko zastavo, zato je Skot sam odgovoril: „Škotskih ladij ne spremljajo galepi...“

● Potres, ki je trajal tri sekunde, so zaznamovali na območju mesta Castellane v Franciji. Tresljaje je spremljalo podzemeljsko bobnenje. Po prvih poročilih ni znanega še ničesar o morebitni gospodarski škodi.

Izstrelitev satelita „Echo 2“

V soboto, 25. jan., so ZDA izstrelile satelit „Echo 2“. Z izstrelitvijo tega satelita so se začeli skupni sovjetsko-ameriški eksperimenti v vesolju.

Sovjetski znanstveniki kakor tudi njihovi kolegi iz ZDA ocenjujejo izstrelitev tega satelita kot simbol utrditve prijateljskih znanstvenih zvez med Sovjetsko zvezo in ZDA. Blagonravov je povedal, da bodo s pomočjo tega satelita vzpostavili radiotelefonske zveze med ameriški in sovjetskimi znanstveniki.

V sedanjem poskusu sodeluje tudi britanski radioastronovski observatorij.

Skladatelj dr. Franc Kimovec

V četrti številki „Našega tednika — Kronike“ smo že omenili, da je pred nedavnim v Ljubljani umrl priznani glasbenik dr. Franc Kimovec.

Rojen je bil 21. septembra 1878 v Cerkljah pri Kranju. Ljudsko šolo je obiskoval najprej v Zalogu, potem v Cerkljah, kjer ga je bil v zbor sprejel skladatelj Vavken,

Stolni prošt dr. Franc Kimovec

in v Kranju. Gimnazijo je posejal v Ljubljani, kjer je leta 1898 maturiral z odličnim uspehom. Glasbene nauke je prejel v Alojzijevešču pod Antonom Foersterjem, kjer se je učil harmonije, orgel in tudi poskušal skladati.

Po dovršenih bogoslovnih študijah je bil posvečen za mašnika 14. julija 1902. Do leta 1905 je kaplanoval na Bledu, eno leto v Predosljah pri Kranju, nato je bil prefekt Alojzijevešča do leta 1909. Potem je dve leti študiral v Rimu ter dosegel doktorat bogoslovja.

Nato je obiskoval cerkvenoglasbeni oddelek dunajske akademije za glasbo in dramskično umetnost ter je z odliko napravil

izpiti kot organist, dirigent in učitelj cerkvenega petja.

Za časa bivanja na Dunaju je vodil pevski zbor slovenskega izobraževalnega društva „Straža“. Po dovršenih študijah je služboval do leta 1916 kot kaplan in stolni vikar pri ljubljanski stolnici. Nato je bil imenovan za kanonika stolnega kapitlja.

V orglarski šoli je prevzel poučevanje orglarstva, koral, harmonije, pevovodstva, glasovne vežbe. Pri slovesnih mašah v stolnici je dirigiral in na koncertih Cecilijinega društva sta si s Stankom Premrlom vedno delo razdelila.

Dunajska drsalna revija v Celovcu

Dunajska drsalna revija praznuje letos svoj 25-letni jubilej. Zato je letošnji program še posebno edinstven in nosi naslov: „Sanje sreče“. Kdor je videl lansko predstavo, mu ni bilo žal. Drugim pa povejmo, da bodo zopet lahko videli na ledu „baletni zbor“ lepih deklic. Lahko rečemo, da je vsaka posamezna drsalna umetnica na ledu. Brez dvoma bo letošnji nastop petinpetdesetletnega mednarodnega ansambla, med katerim je tudi nekaj svetovno znanih imen, za mesto Celovec prava senzacija. Naj omenimo samo nekaj imen: Norbert Felsing (Avstrija), Milena Kladrubska (Češka), Joan Haanappel (Holandska), Nicole Arden (Francija), ter Paul Sibley (Kalifornija, ZDA). Vse to je rezultat 25-letnega dela ustvarjalcev: režiserja Petra in drugih. Zvezda dunajske revije na ledu je mlada češkoslovaška drsalna Milena Kladrubska, rdečelaska z zelenimi očmi, ki navdušuje gledalce s svojo vlogo „mačke“. Saj je tudi njena zasluga, da ima revija letos tako velik uspeh.

Pričakujejo, da si bo letos predstave dunajske drsalne revije ogledalo nad 5 milijonov ljudi iz vseh delov Evrope.

Dr. Kimovec je z vnmom poučeval dijaško petje v Marijanišču. Bil je več let predsednik „Pevske zveze“, urednik „Pevca“, nekaj časa predsednik, nato pa pevovodja glasbenega društva „Ljubljana“.

Zložil je mnogo cerkvenih skladb, pa tudi precej posvetnih, ki so izšle v Novih Akordih (še pred vojno), v izdajah Glasbene Matice, v „Pevcu“, v „Pesmarici moških zborov“. Bil je tudi sotrudnik „Zborov“.

Njegova delavnost je bila vsestranska: ni samo komponiral in pisal glasbene razprave in poročila v razne liste in revije, ampak je nabiral pridno narodne pesmi in jih spretno prirejal za koncerte.

Glasbo je napisal letos zopet znani dunajski komponist popevk in operet prof. Robert Stolz. Celotno vodstvo je v rokah Willa Petra. Ker zavisi uspeh vsake take revije od oblačil, posvečajo posebno pozornost v prvi vrsti kostumom (oblačilom). Saj so za letošnjo revijo naredili 400 kostumov, za katere so porabili 7 tisoč metrov različnega blaga.

Revija bo gostovala v Celovcu od 5. do 17. februarja. Ne zamudite te redke prilike, ki se vam bo nudila. Ker je zanimanje za revijo ogromno svetujemo, da si nabavite vstopnice že v predprodaji.

Ves kulturni svet ga pozna

Lani je bila stoletnica rojstva Pietra Mascagni, mojstra italij. opere. V družini revnega peka v Livornu je prišel na svet ta skladatelj, ki je danes znan po vsem kulturnem svetu. Ze v mladih letih je pokazal veliko glasbeno nadarjenost. Našel je tudi bogatega podpornika, ki mu je plačeval šolanje na milanskem konservatoriju.

Mascagni pa ni dolgo vzdržal v učilnicah in pri klavirju in je že po nekaj letih zapustil šolo. Šel je po svetu kot kapelnik potujoče glasbene skupine. Niti sanjalo se mu ni, da bo kdaj postal slaven in da bo zložil opero, ki bo ostala vedno živa.

Posrečilo pa se mu je eno delo, edino veliko v njegovem umetniškem ustvarjanju, ki je obenem nekaj njegov labodji spev: „Cavalleria rusticana“.

Zanimiva je zgodovina te njegove prve opere, ki ga je povzdignila v slavo. Italijanska muzikalna založba Sonzogno je razpisala nagradno tekmovanje za opero v enem dejanju. Pogoj pa je bil, da mora biti opera prvo odsko delo skladatelja. Pietro Mascagni je slučajno bral v časopisih o razpisu tekmovanja. Imel je samo dva meseca časa na razpolago. Pogumno se je lotil dela. Na kar ni niti upal, to se je urednišilo. Zmagal je in je dobil prvo nagrado.

Prehitel je tudi svojega tekmeča mojstra Leoncavalla, ki je poslal Sonzognu svojo opero enodejanko „Bajazzo“. Obe operi, združeni v novečerni nastop, sta šli že

Spominska knjiga o Janezu XXIII.

Pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu je izšla te dni spominska knjiga o rajnem papežu Janezu XXIII. Knjiga je krasno delo, ki so ga izdelali naši domači uslužbenci v Mohorjevi tiskarni in knjigovoznici. Kratek življenjepis rajnega sv. očeta je za knjigo napisal podravnatelj papeškega zavoda za širjenje vere msgr. dr. Maksimilijan Jezeršek. Besedilo in 50 slik iz življenja Janeza XXIII. je razporedil prof. Rafko Vodeb iz Rima, ki je pred letom dni dosegel doktorat iz študija o umetnosti na lovanjski univerzi v Belgiji. Knjiga ima 132 strani in stane 36.— silingov.

Ko se je Janez XXIII. pojavil prvič na balkonu cerkve sv. Petra in podelil svetu svoj papeški blagoslov po izvolitvi, je dejal neki dostojanstvenik: „Lep glas ima, bo že kako slo...“ Tako je poročal neki časnikar tiste dni.

Drugi časnikar pa je zapisal, da je neka žena Rimljanka rekla svojemu možu, ko je po radiu slišala Janezov glas: „Dober papež bo, ima lep glas.“

Svet ga je pa vzljudil bolj kakor zaradi lepega glasu zaradi njegove dobrote.

Zaradi njegove dobrote je ta spominska knjiga vredna, da pride v sleherno našo hišo. Knjiga je krasno darilo za razne prilike. Naprodaj je v Mohorjevi knjigarni v Celovcu.

Gradiščanski koledar

Pod spretno roko urednika č. g. Ignaca Horvata, znanega gradiščanskega kulturnega delavca, je bil letos spet prirejen in izdan koledar „Gradišče“, ki je obenem letopis Hrvatskega kulturnega društva na Gradiščanskem. Cestitamo uredniku in izdajatelju, da je spet zagledala luč sveta ta tako važna knjiga za gradiščanske Hrvate. Zdi se nam, da je naredila celo korak naprej od dosedanjih koledarjev. Članki so skrbneje zbrani in pripravljani.

Na 192 straneh je poleg „kalendarija“ in oglasnega dela več črtic, zgodbic, pa tudi zgodovinskih in spominskih člankov, ki so večinoma povezani z življenjem gradiščanskih Hrvatov. Poleg pesnika Miloradića se spominja glasbenikov in vodij tamburaških odsekov, ki so ali delovali na Gradiščanskem ali pa uporabljali gradiščanske melodije. Iz članka „Hrvatska plemena“ zve-

mo, da so se potomci nekaterih starodavnih plemen naselili tudi v Gradišču. Iz posebnega članka zveemo, da poteka letos 300 let od odločilne bitke na južnem Gradiščanskem pri Mogersdorfu med Turki in kristjani. Turke je vodil veliki vezir Ahmed Köprülü, kristjane pa Rajmund Montecucoli. Koledar se spominja ravnatelja Ignaca Blazovića, učitelja Luka Vukovića, Petra Jandriševića, in drugih rodoljubov, ki so delovali na Gradiščanskem v konist svojih rojakov po krvi in jeziku, pa tudi za lepo sožitje različnih narodnosti v avstrijski državi.

Gradiščanski Hrvati so v mnogo težjem položaju kot mi, ker nimajo svoje tiskarne. Zaradi tega morajo narediti veliko večji napor, da zberejo potrebni denar za tisk, brez katerega ni kulturnega življenja. Zato jim ob lepem koledarju še posebej priščno čestitamo.

Univ.-Prof. Dr. Anton Hilckmann:

Heimliches Europa

EIN HEISSES EISEN

Zu den Sorgen der slowenischen Volksgruppe in Kärnten

(Erschienen in der Zeitschrift für Kultur und Geistesleben „Begegnung“, Köln, 10/1963)

Da ich jedoch zu denen zu gehören glaube, die ein echtes Europa als einen Bruderbund freier und gleichberechtigter Völker erstreben, in dem kein Volkstum von dem anderen mehr für minderwertig angesehen wird, in welchem es vielmehr als ein Verbrechen gelten wird, einzelne Volksgruppen durch bewusst geförderte „Umsprachungsprozesse“ einem anderen Volkstum zu assimilieren, halte ich es für eine Gewissenspflicht, nicht zu schweigen. Ich weiß, daß es Unbelehrbare gibt, mit denen man über solche Themen nicht sprechen kann; doch möchte ich hoffen können, daß die echte europäische Gesinnung gerade in den Gebieten, wo bis jetzt ein „heißer Boden“ war, wachsen und Allgemeingut werden möge; ich glaube, daß man von jedem Punkte Europas her zu jedem anderen Stellung nehmen darf, daß dies sogar gut und notwendig sein kann, um den Volksgruppen in Europa, die heute noch ihre Sorgen haben, im echten Sinne zu helfen. Eine europäische Gesinnung ist nur dann vorhanden, wenn es als selbstverständlich gilt, daß die „großen“ Völker, die Staatsvölker, sich gewissermaßen als

Treuhänder Europas empfinden gegenüber den „kleinen“ Völkern und den nationalen Minderheiten, die auf ihrem Staatsgebiete wohnen.

Für alle Deutschsprechenden, Österreicher und Deutsche, denen das Schicksal der Südtiroler mit Recht am Herzen liegt, hat der Hinweis auf die Südkärntner Slowenen noch seinen besonderen Ernst; denn unsere Sorge um Südtirol kann nur dann als eine im europäischen Sinne echte Sorge glaubwürdig sein, wenn wir auch da im vollen Umfange für das Recht einer „kleinen“ Volksgruppe einzutreten bereit sind, wo eine nicht-deutsche Minderheit sich von einer deutschen Mehrheit gefährdet fühlt.

Volksgruppenrecht ist „unteilbar“, genau so wie es ja heute als selbstverständlich gilt, daß die Freiheit unteilbar ist. Was für eine Volksgruppe richtig ist, kann für eine andere nicht falsch sein. Für das slowenische Südkärnten haben dieselben Grundsätze zu gelten wie für das deutsche Südtirol.

Wenn jemand etwa meinen sollte, das von mir bekundete Interesse für nationale Minderheiten und gefährdete Sprachgruppen sei nur das Privatsteckenpferd eines einzelgängerischen Romantikers, so ist demgegenüber leicht zu zeigen, daß diese meine Sorge von vielen in Europa, denen man die Einsicht nicht absprechen kann und deren Stimme Gewicht hat, geteilt wurde und erst recht heute, wo die Gefahr an vielen Stellen bereits auf einem Höhepunkt angelangt ist, geteilt wird. Ein paar Stimmen darf ich doch zitieren:

„Sobald einmal ein Volk seine eigene Sprache verloren oder verdorben hat, hat es auch seinen

eigenen Charakter verloren und wird zu einem feigen Pack, aus dem man machen kann, was man will.“ (Michael Gampfer Südtiroler; man nannte ihn den „ungekrönten König von Südtirol“.)

„Mit seiner Sprache gibt ein Volk sich selbst auf; was ihm auch sonst an provinziellen Eigentümlichkeiten verbleiben möge, es ist hinfort doch nur eine neue Varietät der Nation, der es sich einverleibt.“ (Georg v. d. Gabelentz, Sprachwissenschaft, 1901, p. 262.)

„In der Schule die Muttersprache zerstören das heißt Intelligenzen vernichten, geistige Krüppel schaffen und eine ganze Bevölkerung degradieren.“

Maurice Barrès; der Name dieses großen Mannes bedarf keines Kommentars. Er sprach als Vorkämpfer des französischen Nationalgedankens, dessen geistige Grundlagen er schaffen half, das Tiefste aus, was über den Wert und die Bedeutung des Volkstums und der Muttersprache nur gesagt werden kann.

„... Sprachen sterben niemals eines natürlichen Todes, sie können nur gewaltsam zu Tode gebracht werden...“ — Daniel Corkery (Ire).

„Est immer traurig, sogar für einen Beobachter, den es an sich gar nichts angeht, eine Sprache sterben zu sehen; es ist jedesmal, als ob ein Edelstein aus der Krone der Menschheit fiel, als ob in dem Konzert der Völker plötzlich ein Instrument zerbrochen würde... Mit dem Sterben der Sprache schwindet die Seele eines Volkes, sein Genius; zum mindesten erleidet sie schwere Veränderungen; ... der echtste Ausdruck seiner Seele, ihre beste Hüterin, sinkt dahin; und die ganze Menschheit wird nicht mehr hören können, was

sie noch würde hören dürfen, wenn die Sprache dieses Volkes nicht gestorben wäre...“

Wer diese Worte sprach, trug einen Namen, der heute jedem bekannt ist; er hieß Charles de Gaulle. Der hier zitierte Charles de Gaulle ist allerdings nicht der jetzige Präsident von Frankreich, sondern dessen 1837 in Valenciennes geborener gleichnamiger Oheim, wenn ich nicht irre, sein Taufpate, der sich sehr aktiv für die Erhaltung der Regionalsprachen in Frankreich selber einsetzte und insbesondere auch, ebenso wie sein Vater, die Arbeit zur Pflege und Förderung der flämischen Sprache im französischen Flandern aktiv unterstützte.

Wir wünschen, daß solche Einsichten allgemein werden. Europa kann nicht daran interessiert sein, daß auch nur eine seiner heute noch lebenden Sprachen stirbt; es kann im Gegenteil nur am Weiterleben und an der Erhaltung selbst der kleinsten Sprachen interessiert sein; denn jede, auch die kleinste Sprache ist nach den schönen Worten des alten de Gaulle eine Blume im Kranze Europas.

Das gilt überall. Wenn zentralistische Staaten von heute oder nationalistisch bornierte Bevölkerungen einzelner Gebiete bewußt oder unbewußt auf den Tod einer Regionalsprache hinarbeiten und die „kleinen“ Volksgruppen sprachlich assimilieren möchten, so versündigen sie sich gegen Europa selbst. Das gilt für das Verhältnis des spanischen oder französischen Staates gegenüber den Basken und Bretonen genau so wie für die Einstellung der deutschen Kärntner gegenüber ihren slowenischen Landsleuten. (Konec)

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

zaradi močno razširjene golše na vratu. Druga posledica tifusa pa je bilo obolenje notranjega ušesa. Tekom let je bolezen kljub zdravniški pomoči le napredovala in povzročila popolno gluhost na enem in delno na drugem ušesu. Verjetno je naglušnost pospeševalo tudi poapnenje ožilja. Ta naglušnost ga je tudi duševno trla, tembolj, ker je po materi podedoval nagnjenje k otožnosti. V mladih letih se ta duševna bolezen ni kazala, saj je bil celo šaljiv in dovtipen, a v starosti ga je vedno huje mučila. V tej duševni potrtosti je hiral in vsled tega tudi umrl.

„In cruce salus — v križu je zveličanje.“ Tudi njemu je bil križ boleznin most v lepše življenje. V mladih letih je poromal v Rim, v Lurd, v Ars in večkrat na bližja božja pota. Zdaj je končano njegovo romanje v solzni dolini in počiva na Srcu Jezusovem.

CELOVEC

V soboto, 18. januarja, je imela celovška mlekarjska zadruga, imenovana „Unterkärntner Molkerei“, izredni občni zbor v dvorani Kolpingovega doma v Celovcu. Ze priprave so bile zelo razgibane in burne. Člani-zadružniki, kmetje celovškega okraja, 3400 po številu, so dobili kar tri okrožnice, vsako od druge struje v zadrugi. Najprej smo dobili okrožnico od nekega odbora, ki se je osnoval za varstvo koristi vseh zadružnikov. Na tej okrožnici smo brali med 49 podpisanimi imeni tudi znane še izza časa „rjave“ dobe, ker bi tudi radi „urejevali“ nastali nered v zadrugi.

Drugo okrožnico oziroma vabilo na zgoraj omenjeni izredni občni zbor pa je dostavil upravni oz. nadzorni odbor, ki sta v svoji skupni seji 20. 12. 1963 sklenila sklicati izredni občni zbor, ker so nastale med odboroma in dosedanjim ravnateljem in poslovodjem, ki je bil oboje v eni osebi ekonomskega svetnika inž. Rainerja, nepremostljive težave in ovire. Zbor zadružnikov naj odloči in reši vsa potrebna nastala vprašanja, še predvsem, ker so krožile različne vesti in sumničenja nasproti nadzornemu in upravnemu odboru. Ko pa je vodstvo zadruga odposlalo vabila za občni zbor, sta ugotovila predsednika obeh odborov, da je stopil že zgoraj omenjeni stari ravnatelj na stran neke vrste „opozicije“, ki se je zbrala v že zgoraj omenjenem „odboru

za varstvo koristi članov in zadruga“, in da brani tudi starega ravnatelja proti postavnim odborom.

Pod pritiskom teh dogodkov so 10. januarja brez roka takoj na mestu odpovedali službo dosedanjemu ravnatelju inž. Rainerju. Ker ni hotel ta odpovedi sprejeti, ne odati ključev pisarne, so mu jo s ključavnico zaprli. Nato je zagrenjeni odpuščeni ravnatelj poslal 14. januarja protestno pismo vsem zadružnikom s sliko, kako stoji pred vrati svoje dosedanje pisarne, ki mu je bila pred nosom zaprta z obešeno ključavnico.

Ob taki burni pripravi se je v soboto, 18. jan. zbralo 1280 kmetov zadruga, da sliši poročila, težave in skrbi ter načrte in potrebe za naraščajoče prebivalstvo Celovca.

Po pozdravnih besedah, jasno podanem poročilu predsednika Mlockija ter revizorjev zadružne centrale in predsednika nadzornega odbora smo slišali tudi poročilo o reviziji državnega Mlečnega fonda, ki zahteva nujno temeljito obnovo in razširitev tega obrata, da bo mogla Mlekarjska zadruga biti kos vsem odjemalcem. Vsa potrebna generalna obnova tega obrata bi morala biti že dovršena ali vsaj v delu, toda vsa potrebna dela in načrte je samovoljno zavlačeval dosedanji ravnatelj inž. Rainer, ki je moral celih šest ur poslušati mnogo grenkih in težkih očitkov. Stal je kot obsojenec pred 1300 člani zadruga, katero je on vodil od leta 1928. Ni uvidel, da ni več kos vsem zahtevam vodstva takšnega odgovornega mesta, ki rabi za vzorno vodstvo mlado, močno roko in bister, vse obsegajoči razgled.

Pred zborom je inž. Rainer izjavil, da čuti moči, da še deset let vodi celovško mlekarjsko, s katero je leta 1928, ko je on svoje privatno malo podjetje prodal zadrugi, sklenil službeno pogodbo „do smrti (laut lebenslänglichen Dienstvertrag)“, kot je vedno spet zatrjeval v zagovor in ugovor proti vsem očitkom, ki jih je s svojim nastopom izzval. Prišlo je marsikaj na dan ob naraščajočem imetju tega, danes težke milijone vrednega premoženja. Ni pozabil pri tem sebe in svojcev, katerim je od prejšnjega odbora dosegel od zadruga odkup zemljišča, ki bi ga danes zadruga potrebovala za dozidavo in razširitev svojega obrata.

Tako je moral občni zbor potrditi in podpisati ukrepe ter tudi potrebne načrte za

generalno preureditev obrata te velike in močne zadruge, ki so ji njeni člani — pridni kmetje pripomogli do današnjega razmaha, da jo bo vodstvo vodilo v korist in čast kmečkemu stanu.

ST. ILJ (Koncert)

Spet enkrat smo v nedeljo, dne 26. januarja napolnili farno dvorano. Prišli smo, da bi poslušali lahko, poskočno godbo „Veselih študentov“ ter da bi se vživeli tudi v ono „Začarano sobo pri ‚Beli vrani““.

V začetku je Aleksander Kassl v imenu farne mladine pozdravil vse navzoče ter nam ob tej priliki predstavil g. prof. Franca Inzka, ki nas je spretno vodil skozi ves program ter je veselo razpoloženje množil še s smešnicami, da smo se nasmejali do solz.

Če smo točno pazili na program, smo malo pred odmorom lahko slišali „Študentsko polko“, ki jo je zložil mladi klarinetist Joško Kovačič. Prav zaradi tega, ker smo slišali tudi skladbo enega iz naših vrst, je bil ves program še bolj domač in iskren. (Mlademu komponistu pa želimo obilo uspeha!)

Veseli in z zavestjo, da že nekaj znajo in zmorejo, smo poslušali na odru tudi šentiljski naraščaj „Male godce“, ki so nam v štirih skladbah pokazali, da se zanimajo tako za valčke, poskočne polke, kakor tudi za moderni fox-trot.

Po igri, v kateri se je mladi „39-letni profesor“ spet popolnoma vživel v svoj element in kjer je „resni“ stotnik s svojimi „300 kanoni“ kar dvigal ljudi s sedežev, so se prvič predstavili v tem okviru tudi „Vrbski fantje“ („Veldner Buam“), ki so dokazali, da zaslužijo, da jih pohvalimo.

Prav vesel sem bil, ko sem med poslušalci videl tudi mnogo deklet in fantov, ki so ravno tako, kot starejši poslušalci, pazili na vsako kretnjo godcev, ki so z isto sigurnostjo igrali najnovejši twist, kakor tudi poskočne Avsenikove skladbe.

Ob koncu se je g. prof. Inzko zahvalil v imenu vseh g. župniku Lovru Petričiču za požrtvovalno delo za mladino in za uspešni trud za zблиžanje obeh narodov dežele.

SKOČIDOL/PODRAVLJE

V minulem letu je bilo tu tole ljudsko gibanje. Krščenih je bilo le 12 otrok. Več jih je bilo krščenih v Beljaku pri sv. Nikolaju, ki so bili tam v bolnici rojeni in potem tudi tam krščeni, a spadajo v našo župnijo. Redoma naj bi se v bolnicah roje-

Nova zdravniška praksa

DR. STANKO SMOLNIG, kirurg, obvešča, da začne svojo kirurško prakso 1. februarja 1964 v Celovcu, St. Veiter Ring 39, tel. 70-5-58 in v sanatoriju MARIA HILF.

ni otroci krščevali v fari svojih staršev. Naj rastejo v starosti, modrosti in milosti!

Birmanih je bilo 15 otrok naše fare. Sve-ta milost naj jih spremlja do srečne smrti!

Svetih obhajil je bilo prejetih v naši fari le 2501, v misijonišču Vernberk CPS ležečem v naši župniji, pa 40497. Zakrament sv. olja je prejelo na bolniški postelji 12 oseb.

Poročeni so bili Kravanja Josip s Pock Avgustino; Samonig Ferdi s Kravanja Anemarijo; Eder Janko z Wucherer Kristino; Lipič Artur s Fillafer Brunhildo. — Naj ostanejo vsi pari sebi zvesti in naj bodo sv. zakoni s potomstvom blagoslovljeni!

V večnost so odšli: Knolz Lucija, 82 let; Orasch Karolina, 79; Rotta Ludovik, 69; Wusherer Roza, 35; Krauz Treza, 70; Kaiser Raimund, 64; Mayer Peter, 75; Treiber Angela, 65; Čelisnik Janez, ključar, 77; Werginz Franc, kovač, 55; Janach Franc, 72; Ulbing Ana, 72; Messner Simon, 75 let.

— Naj vsi v miru spé! — Prebivalcev katolikov ima župnija 1210. — Samostan Vernberk ima 67 redovnic in 32 novink. — Vasi je v župniji sedaj samo še 11. Vas Drvače pripada sedaj po škofijskem odloku župniji Vajškra (Landskron). — Mnogo je tu tudi drugovercev. Da bi postali tudi tu kakor po vsem svetu vsi krščeni eno! — Zvonilo v farni cerkvi je zdaj trdka Sachs iz Solnograda popravila, da more spet redno in pravilno zvoniti — na elek-

Daruj za tiskovni sklad!

trični pogon — in farane k sv. božjim službam vabiti oz. pokojnim na pot v večnost k sodbi in zveličanju zvoniti. — Pust je letos kratek, post je pa tudi pri nas vedno enak!

Dne 31. januarja bo pri nas vedno češčenje, katerega naj se farni verniki pobožno udeležé. — Zima je trajno hudo. Zavarujte tudi živali pred mrazom in krmite po vaseh tudi ptice pod nebom. Poleti vam bodo hvaležne. Če jih pa ni, se pa golazen zaradi.

Erst schauen - dann kaufen!

WINTER-SCHLUSS-VERKAUF BEI SAMONIG

Erst schauen - dann kaufen!

WEISSE WOCHEN BEI SAMONIG

Unsere Schaufenster zeigen beste Qualitäten zu niedrigsten Preisen!

...am besten gleich zu SAMONIG

Villach, am SAMONIG-Eck

Butale in Butalci

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

brado zleze, ta je župan. Uši pa da je ime Sprinca Marogla, ima v pisarni svoj hlevček in prihajajo mestne device, vsak dan druga, in si jo denó za dve uri v glavo.

Seveda Tepanjčanom ni vsega verjeti. Tepanjčani niso dosti manj nego hribovci in jedo ovsen kruh, zato jih zmerjajo za »ovsenarje«. Ob nedeljah prihajajo v Butale po beli kruh in se vračajo potem vsak s hlebcom pod pazduho v svoje klanec. Zato jim pravijo tudi »hlebčarji«. Stiskači so, sold jim ne gre izpod palca, še v krčmi bi radi odtrgavali, ko plačujejo vino. Butalci jih zaničujejo in imajo zunaj vasi mlin, v mlinu so stope, pa so naučili še stope, da od daleč že oznanjajo: »Tepanjčan gre — pahni ga! Tepanjčan gre — pahni ga!« Če je pa dosti vode, hité stope: »Pahni Tepanjčana, pahni Tepanjčana, pahni Tepanjčana!« Tepanjčani pa tudi ne molče in so spravili v svet prečudne vse historije o Butalcih, kakršne bomo še slišali.

Imenitni Lavdon Stimani je rodil še imenitnejšega Gregorja Copatko, čigar kravo je doletela slava, da so jo poklicali na carja presvetli dvor.

To se je zgodilo tako, da sta one dni živela dva zvezdogleda, pa sta bila že tako obrajtana, da so se carji in vladarji zanju kar tožili, v čigavi deželi bosta delala pratilke.

Pa ju je pot pripeljala skozi Butale in ker se je mračilo, sta se ustavila in prosila Gregorja Copatko prenočišča. Gregor Copatka ju je žugal za popotne bukvice in žveplenke in jima potem dovolil na seno in preden sta šla spat, sta še pogledala na vreme. Rekla sta: »Nocoj vreme ne bo ostalo, vihar bo in dež!«

Gregor Copatka je odgovoril: »Pa ne bo. Nocoj bo pohlevna noč.« Res je bila, zvezdogleda sta se čudila in sta drugo jutro vprašala gospodarja, od kod da je vedel, kakšno bo vreme. In je Gregor Copatka odgovoril in dejal: »Mene moja krava ni še nikoli opeharila, odkar jo imam. Kadar se obeta vihar ali dež, vsakiokrat s paše pride domov. Sinoči je ni bilo; pa sem koj vedel, da bo pohlevna noč, kakor je res bila.«

Zvezdogleda sta se spogledala, potem sta rekla: »Carji in vladarji se za naju tožijo, kateri bo naju dobil, pa naju je ugnala krava!«

In se je prvi kar pri tisti priči zaklal s peharjem; drugi je obupal in dejal: »Tudi ene ure ne bom več zvezdogled!«

Glas o Copatkovi kravi pa se je raznesel po svetu in ko je car izvedel o njej, je moral predenj in je dobila službo dvorne pratikanice in so se vse Butale grele v žaru njene milosti.

Gregor Copatka je rodil Bendo Cigana. Benda Cigan je rodil Jurčza Pismouka. Jurčz Pismouk je potem rodil Anžeta Me-

ketača, na široko znanega po kozji, ki so pravili o njej, da je dajala vsak dan sedem rešet mleka. Sam sodnik iz graščine si ni mogel kaj, nego ga je ustavil na cesti in vprašal: »No, oče, ali ste že prodali tisto kozo, ki daje po sedem rešet mleka?« Pa se je Anže Meketač potuhnil, kakor bi ne poznal gospoda, in je odgovoril: »Prodal, davno prodal, tja čez mejo. Tam se je obrežila in storila osla, ki ga imajo zdaj v graščini za sodnika. Pa srečno, gospod!«

Anže Meketač je rodil Matevžka Žlamboro, ki je bil po krivem obrekovan, da je hruške kradel, pa jih ni bil tisto pot. Ono leto so imeli v Butalah veliko tepk, pa niso vedeli drugam z njimi, nego so jih zmetali v zapuščen vodnjak — tam se naj zmedé. Ko je prišel čas, so jih šli iskat — pet mož jih je bilo — in so ukazali Matevžku: »Tebe volimo, nuj, skoči noter, nam boš medne hruške ven metal!« Skočil je in je bil vodnjak globok, precej vode se je bilo v njem nabralo, in so čakali in klicali, klicali in zmerjali — ne ena hruška ni priletela kvišku. Pa so dejali: »Matevžek je zvičajnik, vse hruške bo sam požrl, potlej pa se bo lagal, da jih ni bilo. Naj skoči drugi za njim, ki je bolj pravičen!« In so bili vsi pravični drug bolj od drugega in so drug za drugim poskakali v vodnjak in ni mogel nobeden priseči, da je Matevžek res kradel hruške, ker ni nobeden prišel nazaj.

Pa je Matevžek Žlambora, preden je šel

Nekaj o zgodovini nogometa

Najbolj razširjena vrsta športa po vsem svetu je nogomet.

Poglejmo, kje je domovina nogometa in od kod izvira.

Okoli leta 3000 pr. Kr. je bila na Kitajskem znana igra z žogo, imenovana »tsuču«. To pomeni: brcati žogo z nogo. Uporabljali so tudi že gol (mreža med dvema visokima bambusovima drevosoma).

Razne žoge v muzejih nam pričajo, da naj bi bila okoli leta 2000 pr. Kr. razširjena na vzhodu, predvsem v Egiptu, neka igra, podobna našemu nogometu.

Ta igra, predhodnica našemu nogometu, se je razširila v Evropi sprva pri antičnih narodih. Tako so tekali Grki za tako imenovanim »episkirosom«, Rimljani pa za »harpastumom«. Igre so sličile bolj rugbyju (izg. ragbiju) kot pa nogometu v današnjem smislu (1000 pr. Kr.).

Leta 587. po Kr. se pojavi ta igra na Japonskem, in sicer tako imenovani »kamari«, nogomet v krogu, ki se je ohranil do danes.

V Angliji, Franciji in Italiji se je nogomet najprej udomačil (že v 14. in 15. stoletju).

po hruške, rodil Tončka Štibalarja. Tonček Štibalar je bil prvi v Butalah, ki je imel žepno uro — žepno uro si je bil naredil sam iz pristne domače repe. Imel je sina Mihcastega Kimpeža. Mihcasti Kimpež je rodil Vrbanu Podvrbosmuka.

Ko je bil ta za župana, je prišel v Butale samsam presvetli car in so ga Butale slovesno sprejele z novo brizgalnico. Brizgalnica se je imenitno obnesla, vsi so bili do kože mokri, car in njegovi ministri, strežaji in lakaji.

Je vprašal car: »Povsod drugod so nas častili s streljanjem, Butale nam niso privoščile ne enega strela, pač pa ste nas neusmiljeno oprali. Kakšne imate manire v Butalah?«

Je odgovoril župan: »Vaša milost, gospod car, da nismo streljali, za to smo imeli devetindevetdeset vzrokov.«

Je velel car: »Radoveden sem, katere! Govoril!«

Je dejal župan: »Prvič: Nismo imeli smodnika.«

Pa se je car nasmehnil in je dejal, da mu že ta prvi razlog do vrha zadošča. In ga od tistega časa niso več videle Butale.

Vrban Podvrbosmuk je rodil Pavluša Očalastega. Pavluša Očalasti je rodil Cenetana Padarja, tistega, ki je kravo s švedrom drl.

In so v teku let Butale pretesne postale za vse Butalce in je bil mlajši rod korajžen in šel pogledat po svetu in so se nekateri naselili ob Dravi, nekateri ob Muri, nekaj jih je prišlo celo do morja in so si tam postavili ognjišča. Ostali pa so, kar so bili.

Vse te igre pa so bile, podobno kot v antičnem svetu, neka vmesna stopnja med rugbyjem in nogometom. Igrali pa so večkrat tako surovo, da si je ta ali oni igravec celo polomil noge ali kako drugače poškodoval, da, celo smrtni slučajji niso bili redki. (In danes? Ne moremo reči, da smo kaj pridna napredovali v tem ozirju!)

Kako priljubljen je bil nogomet v Franciji, priča dejstvo, da je vsak samostan, ki je sprejel novega meniha, prejel od njega za doto novo žogo.

V Italiji pa je bila za časa zasedbe po princu iz Oranija celo navada, da so se sovražni vojaki med bitko spoprijaznili in igrali nogomet.

Ustanovitev »Football-Association« (izg. futbol-asosejšn) v Londonu, kar bi se reklo po naše nogometno združenje, l. 1863 pa se lahko smatra za začetek današnjega po pravilih urejenega nogometa.

Pravila določajo, da nastopa pri igri samo 11 igravcev. V začetku 20. stoletja vidimo, da se srečavajo v nogometu zmerom pogosteje razne države med seboj (mednarodne nogometne tekme).

L. 1908. je postal nogomet prvič posebna veja pri olimpijskih igrah.

V Angliji je izdal kralj sprva celo odredbo proti »nekoristni igri«. Par stoletij kasneje pa je postal nogomet najbolj priljubljena igra na Angleškem.

Navadno so igrali iz dveh sosednih vasi. Število igravcev spocetka ni bilo določeno. Pozneje se je število skrčilo na 40. Igravci so si prizadevali spraviti žogo skozi vhod v sosednjo vas.

Za dobro voljo

Sodnik vpraša pričo: »Ali poznate obtoženca? Ali ste z njim v sorodstvu?«

Priča: »No, seveda ga poznam, saj sva oba služila pri enem gospodarju; on je bil pri konjih, jaz pa pri volih, — dalje pa nisva v zlahti.«

Mož: »To je pa že preveč; kaj praviš ti na to, z lumpom so me danes zmerjali v krčmi!«

Žena: »Poglej, jaz sem ti to že tolikokrat povedala, pa mi nisi hotel verjeti.«

Pustne maske

Pustne maske ve lažnive —! v bajni luči ljubeznive, v pozni noči zapeljive...

Strast teles zakrivajte, slast prevar uživajte.

V parih divje se vrtite, norce si v svoj rej lovite, modrim se v obraz smejite. Po objemih hrepenite.

Ko bo zapel polnočni zvon — in pepelnico znanil bron:

Sámo pustite plesišče, pojdite brez mask v svetišče vi, ki maske vas težijo, grehi vašo vest budijo —.

Naj vas vodi božji strah —, saj ste le pepel in prah...!

Svečenik tam v oproščenju dá s pepelom vam znamenje, da je v križu odrešenje!

M. H.

Vse Joka izdelke in opreme tudi za tujske sobe

PODJUNSKA TRGOVSKA DRUŽBA
bratje RUTAR & Co.

Dobrla ves-Eberndorf tel. 04236-281

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

PONEDELJEK, 3. 2.: 14.15 Poročila, objave. Pregled sporeda. — Za našo vas, piše in govori Blaž Singer. — Olimpijada 1964. — 18.00 Za naše male poslušalce. — TOREK, 4. 2.: 14.15 Poročila, objave. — Prof. dr. Metod Turnšek: Ljudski koledar za februar. — SREDA, 5. 2.: 14.15 Poročila, objave. — Kar želite, zaigramo. — CETRTEK, 6. 2.: 14.15 Poročila, objave. — Prof. Janko Messner: S knjižne police... malo za smeh, malo za res. — PETEK, 7. 2.: 14.15 Poročila, objave. — Novice, ki jih zbira Blaž Singer. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. — Za ples in zabavo igrajo priljubljeni ansambli. — SOBOTA, 8. 2.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca (Voščila), 18.25 Na dom obujaš mi spomin... S prof. dr. Metod Turnškom obiščemo St. Peter na Vašnjah. — NEDELJA, 9. 2.: 7.30 Duhovni nagovor. — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Šivite naš list!

Najnovije kmetijske stroje, štedilnike, pralne stroje, gospodinjske potreščine

ugodno in na obroke pri

HANS WERNIG

KLAGENFURT, Paulitschgasse (Prosenhof)

Izredno

znižane cene!

Edinstvena priložnost

nakupa pri

ZIMSKI

INVENTURNI

RAZPRODAJI!

Prepričajte se sami!

L. Mašček

Klagenfurt-Celovec Alter Platz 35

Šivati na PFAFF-stroj je veseje

Poskusite tudi vi!

Radi vam pokažemo, kako enostavno in lahko je šivanje na stroju PFAFF Stopmatic.

PFAFF-šivalni stroji že od 2.300.— šillingov. Rabljeni šivalni stroji, pogrezljivi, z jamstvom in servisom, v veliki izbiri.

Vaša strokovna trgovina za stroje PFAFF

MONDRE

Klagenfurt - Celovec, 10.-Oktober-Strasse 22, Vas pričakuje, da jo obiščete!

Radlmayr BELI TEDEN!
pomaga varčevati

RADLMAYR

BELJAK — VILLACH

Velika zaloga žimnic, zaves, talnih oblog in raznih drugih vrst blaga za opremo sob

Plačilne olajšave!

CENE
za **50 %**
znižane

einmalige Sonderangebote

v zimski zaključni prodaji

Vse blago priznane kakovosti in znamk:

- Seti (pulover in telovnik) iz volne in dralona, v lepih barvah 178.—
- Smučarski puloverji, z norveškimi in islandskimi vzorci, posebna prilika 198.—
- Smučarski puloverji, posebno debeli, zelo moderni kroji 315.—

Moška konfekcija:

- Moški plašči, kosmati, s svilo podloženi, rumenkasto-sive barve 250.—
- Hubertus-plašči, trpežna kakovost, zeleni in sivi 298.—
- Zimski plašči, lepa kakovost, klasične oblike, najboljše izdelava 549.—
- Buklé-plašči, čista volna, športni kroji, z dragonarjem in prešito svileni podlogo 789.—
- Trpežna obleka, s temnim vzorcem, suknjič podložen s svilo 398.—
- Obleka iz kamgarna, lepa kvaliteta, karirasta 635.—
- Obleka iz kamgarna, prvovrstni kroji, enobarvna 895.—
- Športni suknjič iz tvida 150.—
- Suknjiči, iz tvida in šetlanda, preostali kosi 250.—
- Suknjič iz čiste volne, karirast, v celum s svilo podložen 380.—
- Suknjič iz tvida, čista volna, z razporkom na hrbtu 440.—
- Trpežne hlače, rjave, esterhazi 98.—
- Modne hlače s ali brez pasu, progaste in kariraste 110.—
- Hlače, progasto tkane, rjave ali sivkaste 135.—
- Zametaste hlače, zavahane, izredna cena 148.—
- Hlače, fantovski kroji, s pasom, iz cibeline 140.—
- Hlače, fantovski kroji, s pasom, kariraste 198.—
- Hlače iz kamgarna ali trevire, sive in zelenkaste 264.—
- Anorak iz perlon, prešit, v raznih barvah, za dame in gospode 290.—
- Smučarske hlače za moške iz lasteksa, olivne, rjave in črne 279.—

Pletenine za gospode:

- Puloverji iz šetlanda od 88.—
- Puloverji iz čiste volne 125.—
- Pristni šetland, v vseh barvah 133.—
- Puloverji-brezrokavniki za gospode, čista volna od 90.—
- Smučarski puloverji, z izrezom V, čista volna, zeleni in rumeno-sivkasti 149.—
- Pletene srjace, v modrem, sivem, črnem in vzorčaste, iz bombaža 76.—
- Pulover z visokim zavijhljivim ovratnikom, rumenkasto-sivi, modni, sivi iz bombaža 59.—
- Vestije za gospode, čista volna, rumenkaste in sive 103.—
- Vestije za gospode, sive, rjave, zelene, močna kvaliteta 139.—
- Puloverji iz dralona, z izrezom V, močnejša kakovost 169.—

Damska konfekcija:

- Jutranje halje iz dubl-flanele, vzorčaste 139.—
- Bombažaste bluze, ¾ rokavi, čedni vzorci 39.—
- Bluze z nabranimi našivki, iz nežno roza popelina 49.—
- Bluze iz flanele, v vseh velikostih 49.80
- Zimska krila, mohér, široka, čudovite barve 150.—
- Krila iz terilena, plisirana, najboljše kakovosti, vse barve 150.—
- Jutranje halje iz perlon, prešite, z mikavnimi vzorci, v raznih pastelnih barvah 139.—
- Obleke iz volne, kostimi, posamezni komadi 100.—
- Obleke iz brokata, preostali kosi v različnih barvah 200.—
- Zimski kostim, z ovratnikom perzijancem, čisto volneno blago, v celum podložen 800.—
- Smučarske hlače iz lasteksa 249.—
- Površniki iz čiste volne, preostali komadi, sivi, rjavi 200.—
- Plašči iz cibeline, čista volna, s prešito podlogo 495.—
- Plašči iz mohéra, v celum podloženi 560.—
- Plašči iz blaga s črtastim vzorcem, s kožuhovinastim ovratnikom, podloga prešita, športni kroji 775.—
- Hubertus-plašči, moderna izdelava, v celum podloženi 345.—
- Zenske delovne obleke, iz vzorčaste flanele 69.—
- Zenske delovne obleke iz barhanta, vzorčaste, na gumbce zapete 99.—

Damske pletenine:

- Zenski puliji, iz mako preje, zaprti 49.—
- Puloverji iz čiste volne, dolgi rokavi, z visokim zavijhljivim ovratnikom 79.—
- Ročno pletene vestije, zelo tople 119.— 98.—
- Puloverji iz dralona, klasične oblike, ¾ rokavi 112.—
- Puloverji z visokim zavijhljivim ovratnikom, iz dralona 159.—

Kmetje — gospodarji!

V četrtek, dne 6. februarja vam je v času od 10. do 12. ure dopoldne g. svetnik Kmetijske zbornice Mirko Kumer v pisarni Kmečke gospodarske zveze v Mohorjevi hiši na razpolago.

Osrednji odbor

VABILO

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v št. Vidu v Podjuni, priredi v nedeljo, dne 2. februarja, ob 14.30 popoldne pri Pušniku v Grabalji vesi veseloigro

„MICKI JE TREBA MOŽA“.

Poje tudi mešani in moški zbor.

Vabi odbor

POGLED V VESOLJSTVO

Po dosedanjih dognanjih učenjakov sili vesoljstvo, ki se nam razodeva kot mirno utripajoče ozvezdje, kakor mogočna eksplozija, ob kateri se zvezde z mrzlično hitrostjo vedno bolj oddaljujejo v vseirje.

Med zvezdami je tudi mnogo „mrličev“, mrtvih zvezd, ki so že davno ugasnile in se strdile v neverjetno težko maso. Košček te mase, v velikosti kocke sladkorja, bi komaj premaknilo sedem avtomobilov.

So pa tudi zvezde, ki so še nekaki „novorojenčki“, zavite v plinasto gmoto. Nbroj zvezd, katerih žarki nas sedaj dosega, je že ugasnilo pred davnim časom, a žarki nas dosega, spričo neizmerne daljave šele danes.

● Spričo pomanjkanja snega se je po Innsbrucku razširil naslednji „olimpijski vic“:

Bobi sreča Rudija in pravi:
—Rudi, ali si že slišal, da so sredi Innsbrucka aretirali nekega moža?
— Ne. Zakaj pa so ga?
— Ker je jedel sneg ...

TRGOVSKA HIŠA

Pri BRUNNER-JU je ceneje!

KLAGENFURT-CELOVEC

GLEDALIŠČE V CELOVCU

(Theaterplatz)

Petek, 31. jan., ob 19.30: Arabella (premiera), 11. predst. za A-abonma in GWF-petek; 8 predst. za GWA-petek. — Sobota, 1. febr., ob 19.30: Eine Nacht in Venedig (Noč v Benetkah). — Nedelja, 2. febr., ob 15. uri: Arabella, 8. predst. za GWA-nedelja in ob 19.30: Der Widerspenstigen Zähmung

(Ukročena trgoglavka) — poslednjič. — Torek, 4. febr., ob 10. uri Zar und Zimmermann (Car in tesar) — zaključna predstava in ob 19.30: Der Opernball (Ples v operi); prosta prodaja vstopnic in abonma in predstava za Delavsko zbornico. — Sreda, 5. febr. ob 19.30: Arabella, 11. predst. za B-abonma in GWF-sreda; 8. predst. za GWA-sreda. — Četrtek, 6. febr., ob 19.30: Der Opernball (Ples v operi), 10. predst. za C-abonma in GVF-četrtak; 7. predst. za GWA-četrtak; 6. predst. za

podeželski četrtkov abonma. — Petek, 7. febr., ob 19.30: Der Kaukasische Kreidekreis (Kavkaški krog s kredo); 12. predst. za A-abonma in GWF-petek, 7. predst. za podeželski petkov abonma. — Sobota, 8. febr., ob 19.30: Arabella. — Nedelja, 9. febr., ob 15. uri in 19.30: Endspurt (Poslednji napor), gostovanje gledališča Bregenz (Vorarlberg).

Za vse predstave je tudi prosta prodaja vstopnic in abonma.

Puch-, Sissy-, Ponny- in Mobylette-mopede motorna vozila, ženska, moška in mladinska športna kolesa v veliki izbiri — po najnižjih cenah — naročite pri domači tvrdki

Johan Lomšek
TIHOJA 2, P. Dobrla ves — Eberndorf
Telefon 04237 246

Zahtevajte cenike! Ugodni plačilni pogoji!

WARMUTH-ova ZAKLJUČNA PRODAJA

v znamenju olimpijskih največjih uspehov

- Flanela za srjace, progasta ali karirasta, flanela za pižame, progasta, pisana flanela za perilo ali dublflanele za jutranje halje, vsak meter 10.80
- Zenske obleke iz karirastega volina, z dolg. rokavi 98.—
- Zenska krila iz vozličastega tvida, zelo odporna 55.—
- Športne bluze iz pepitaste flanele, dolgi rokavi 49.—
- Jutranje halje iz kosmatene flanele 88.—
- Zenski zimski plašči iz cibeline, v raznih barvah 350.—
- Mako-puloverji z zavijhljivim ovratnikom, v barvah 45.—
- Damsko perilo, garniture iz bombaža, bele 16.50
- Kombineže iz šarmeze, s čipkami 19.80
- Flanelaste nočne srjace, enobarvne, dolgi rokavi 42.—
- Predpasniki z naramnicami iz pisanega blaga 12.—
- Predpasniki v celum iz močne tkanine 39.—
- Nogavice za delo, iz Ia bombažne preje, rjave 8.90
- Flanelaste srjace za gospode, kariraste 39.—
- Delovne srjace iz bombaž. kepra, sive, primerne tudi za nošo z uniformo, v vseh širinah 58.—
- Pižame za gospode iz Ia flanele, progaste ali karir. 120.—
- Suknjiči za gospode, iz Ia športnih blagov, vse velikosti 150.—

- Flanelaste modne hlače za gospode, dolge, sive, vse velikosti 150.—
- Deške srjace iz temnega cefirja od 25.—
- Otroški puloverji, iz odporne volne, vzorčasti, od 65.—
- Otroški nizki čevlji iz Ia govejega boksa, črni, rjavi, vse velikosti 68.—
- Zenski kožuhovinasti čevlji v modnih barvah, z dobrimi, zračnimi podplati velikost 26 — 40 138.—

ZA OPREMO-BALO NASE POSEBNE PONUDBE BELEGA TEDNA!

- Izgotovljene rjuhe iz Ia platna, 140x230 cm 38.—
- Izgotovljene prevleke, iz belega, odpornega platna, 130x185 cm 68.—
- Prevleke za blazine, iz rožastega blaga, 60x80 cm 16.90
- Prevleke za pernice iz pisane posteljnine, 120x180 cm 62.90
- Blazine iz barvastega inleta z 1 kg perja 39.—
- Pernice, iz barvastega inleta s 3 kg perja 139.—

- Mizni prtji iz pisanega okras. blaga, 120x120 cm 15.—
- Prešite odeje, enobarvne, rdeče, modre, napolnjene z vato 98.—
- Flanelaste odeje, različni karirasti pisani vzorci 49.—
- Izdelane brisače, modre, z obešalom 5.20
- Ia flanelaste rjuhe, s pisanimi progami, 130x220 cm 48.—

OSTANKI BLAGA, ZAVES, TEKACEV IN OBLOG ZA TLA SO ZNIZANI DO POLOVICNE CENE!

Kompotni servisi iz belega stekla in zvezd. vzorcem, 1 velika in 6 malih skledic, komplet. garnitura 25.—

VSAK DAN BREZ OPOLDANSKEGA ODMORA ODPRTO DO 18. URE!

Vsak dan brez opoldanskega odmora odprto do 18. ure!

Največja koroška veleblagovnica

WARMUTH & CO.